

Tjänsteutlåtande

Kommunstyrelsens kontor

Datum 2013-03-10

Dnr KS 2012/0004

Till Kommunstyrelsen

Integrationsrådets framställan om definition av begreppen utanförskap, integrerad och integration i Österåkers kommun

Sammanfattning

Integrationsrådet i Österåkers kommun har till Kommunstyrelsen inkommit med en framställan om att kommunen måtte besluta om antagande av definition av begreppen utanförskap, integrerad och integration i Österåkers kommun.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsen föreslås besluta

som svar på Integrationsrådets framställan överlämna förvaltningens tjänsteutlåtande, daterat 2013-03-10, innebärande ett avstyrkande till att på lokal nivå definiera begreppen utanförskap, integrerad och integration i Österåkers kommun.

Bakgrund

Integrationsrådet i Österåkers kommun har till Kommunstyrelsen inkommit med en framställan om att kommunen måtte besluta om antagande av definition av begreppen *utanförskap*, *integrerad* och *integration* i Österåkers kommun.

Integrationsrådets syften och uppgifter.

Österåkers kommuns Integrationsråd, som inrättades av Kommunstyrelsen den 11 januari 2010, har en rådgivande och informerande funktion och fungerar dessutom som remissinstans till nämnderna i ärenden där synpunkter från ett integrationsperspektiv behöver inhämtas.

I Integrationsrådets uppgifter ingår att

- följa utvecklingen i samhället utifrån ett integrationsperspektiv
- verka för att synpunkter av betydelse för integration beaktas i den

kommunala planeringen

- vara remissorgan i frågor som berör integration.

Vidare ska Integrationsrådet verka för att hänsyn tas till ändrade förutsättningar, som är viktiga ur ett integrationsperspektiv, vid beslut och handläggning i kommunens olika organ.

Tjänsteutlåtande

Allmänt om integration

Integrationspolitiken omfattar frågor om allas lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter oavsett etnisk och kulturell bakgrund. Den omfattar också nyanlända invandrades etablering på arbetsmarknaden och i samhället, ersättning till kommunerna för flyktingmottagande, urban utveckling och svenskt medborgarskap.

Kommunerna har i över tjugo år haft huvudansvaret för att stödja nyanlända flyktingar att etablera sig i samhället. Nyanlända erbjuds introduktionsprogram som bland annat omfattar undervisning i svenska för invandrare (sfi), samhällsinformation, kontakter med arbetsmarknaden samt skola och barnomsorg för barnen.

Sedan den 1 juli 2007 är det en uppgift för Migrationsverket och länsstyrelserna att se till att det finns beredskap och kapacitet att ta emot flyktingar i kommunerna. Länsstyrelserna förhandlar med kommunerna om flyktingmottagande, i första hand med kommuner som har en god arbetsmarknad eller där det finns försörjningsmöjligheter inom pendlingsavstånd.

Den 1 december 2010 trädde den nya reformen för att påskynda nyanlända invandrades etablering i arbets- och samhällslivet i kraft. Reformen innebär bland annat att staten tar ett större ansvar för nyanländas etablering. Arbetsförmedlingen får ett samordnande ansvar för etableringsinsatserna. Arbetsförmedlingen ska tillsammans med den nyanlände upprätta en etableringsplan med insatser för att underlätta och påskynda den nyanländes etablering. I etableringsplanen ska minst ingå sfi, samhällsorientering och arbetsförberedande insatser. En statlig ekonomisk ersättning till den nyanlände som villkoras med ett aktivt deltagande i aktiviteter och som är lika över hela landet införs.

En ny aktör - etableringslots - ska stödja den nyanlände att hitta sin väg till arbete. Den nyanlände ska själv kunna välja lots. Ersättning till kommuner för flyktingmottagande.

Kommuner som har en överenskommelse om flyktingmottagande får en grundersättning från staten. De får också ett statsbidrag för varje nyanländ som tas emot i kommunen (schablonersättning) som ska täcka kostnaderna för bl.a. sfi, samhällsorientering, tolkar och särskilda introduktionsinsatser inom skolan och förskolan. Kommuner och landsting kan också få ersättning för vissa särskilda kostnader.

Kommunerna kommer även fortsättningsvis ha viktiga uppgifter i flyktingmottagandet och för nyanländas etablering, t.ex. för sfi och annan vuxenutbildning, bostadsförsörjning och insatser för barn och unga. Kommunerna får också ansvar för att erbjuda nyanlända samhällsorientering.

Förvaltningens slutsatser

Integrationsfrågorna är av stor vikt även för Österåkers kommun och strävan att förbättra integrationen utgör en av samhällets största utmaningar idag. Fler flyktingar och utlandsfödda måste ges möjlighet till jobb och utbildning i det svenska samhället. På riksplanet pågår ett arbete som syftar till skapa förutsättningar för att människor som kommit till Sverige från andra länder ska känna sig sedda och kunna bidra. Detta grundat i de värden vårt samhälle bygger på, och som vi vill att Sverige ska kännetecknas av.

Tjänsteutlåtande

Sveriges regering har lagt om integrationspolitiken och mottagandet av nyanlända. Med ett tydligt fokus på tidiga och individuella insatser för arbete och språk vill regeringen korta ledtiderna till arbete. Ska vi klara framtidens utmaningar måste alla som kan arbeta få möjlighet att göra det och vi måste bli bättre på att ta tillvara den kompetens som utrikes födda har med sig. Allt annat är resursslöseri, både för individen och för samhället.

De nya reglerna för arbetskraftsinvandring är mycket betydelsefulla. De innebär att Sverige tagit ledningen i utvecklingen mot öppnare gränser och ökad rörlighet, något som är till stor fördel för ett samhälle som vill utvecklas och kunna möta framtida demografiska utmaningar.

Frågor och ärenden gällande integration – som i hög grad berör begreppen *utanförskap*, *integrerad* och *integration* - omgärdas av ett regelverk som ständigt är föremål för översyn och granskning på såväl central nivå, varför det kan skapa en otydlighet om man på lokal nivå antar egna definitioner. Med hänsyn till vad som ovan anförts och med konstaterandet att aktuella begrepp inom integrationsområdet är levande till sitt innehåll och att detta kommer att förändras allt eftersom att tiden går, föreslår förvaltningen att framställan från Österåkers Integrationsråd avstyrks.

Bilagor

Skrivelse från Integrationsrådet - Förslag till definition av begreppen utanförskap, integrerad och integration i Österåkers kommun,

Jan-Olof Friman
Kommundirektör

Peter Frimé
Kanslichef

Till: Kommunstyrelsen

Från: Integrationsrådet

Förslag till definition av begreppen utanförskap integrerad och integration i Österåkers kommun

Vi i integrationsrådet arbetar för att alla medborgare i Österåkers kommun skall känna sig som en del av det samhälle de lever i.

För att underlätta integrationsarbetet i kommunen och arbetet för Integrationsrådet är det viktigt att vi alla, tjänstemän så väl som politiker, menar samma sak när vi använder ord som utanförskap, integration och integrerad.

Därför behöver kommunen definiera vad som menas med dessa begrepp inom vår kommun. Nedan finner ni förslag på definition av begreppen utanförskap, integration och integrerad.

För oss är det viktigt att dessa begrepp definieras så att de innefattar alla personer som befinner sig i någon form av utanförskap oavsett om det beror på etniskt ursprung, social status, funktionshinder eller något annat.

Integrationsrådet föreslår Kommunstyrelsen att föreslå Kommunfullmäktige att besluta:

Kommunfullmäktige antar definitionerna av utanförskap, integrerad och integration för att underlätta arbetet med integrationsfrågor inom kommunen.

Med vänliga hälsningar,

Integrationsrådet

genom

Eva Hansén (FP)

Definition av utanförskap:

Utanförskap innebär att en individ befinner sig utanför och känner sig vara utanför en grupp som individen vill tillhöra.

Definition av integrerad och integration:

Att vara **integrerad** är att vara delaktig i det samhälle man lever i, på sina egna villkor. Med **integration** avses den långsiktiga process som innebär att en människa går från utanförskap till att känna sig integrerad. Processen bygger på att alla människor respekteras oavsett bakgrund och att enskilda människor kan påverka sin situation och har förståelse för samhället de lever i.

Integration är inte det samma som assimilation som innebär att personer i utanförskap helt ger avkall på sin identitet.